

La Molina recorre a un ramat de més de 3.000 ovelles per preparar les pistes d'esquí durant l'estiu

FGC aplica aquest model de pasturatge extensiu a les sis estacions de muntanya que gestiona al Pirineu català

Alp - A l'estació de la Molina hi pastura aquest estiu un ramat de més de 3.000 ovelles que contribueix a preparar les pistes d'esquí de cara al pròxim hivern. El pastor Josep Nicolau guarda el ramat a la zona dels Alabaus i en destaca la pota fina com a principal avantatge respecte a altres animals, ja que no fa malbé el terreny com sí que passa amb cavalls o vaques, més pesants. L'empresa pública Ferrocarrils de la Generalitat (FGC) promou aquest model de pasturatge extensiu a les sis estacions de muntanya que gestiona sota la marca Pirineu365: la Molina, Vall de Núria, Vallter, Espot, Port Ainé i Boí Taüll. En total, més de 7.000 caps de bestiar hi pasturen des de finals de juny fins a l'octubre com a eina de gestió sostenible del territori.

A totes les estacions hi conviuen, durant l'estiu, l'activitat turística, la conservació del medi natural i la ramaderia extensiva, una pràctica tradicional que aporta beneficis ambientals, socials i econòmics al territori. Josep Nicolau, originari del Pla de l'Estany, a l'Empordà, és el majoral del ramat que pastura a la zona dels Alabaus. Sota la seva responsabilitat hi ha ovelles d'una dotzena de pastors diferents, que li confien la cura dels animals durant els mesos d'estiu. L'acompanyen dos gossos d'atura, que l'ajuden a conduir i controlar el ramat, i un mastí, encarregat de protegir les ovelles davant possibles atacs de llop. De nit, un sistema de videocàmeres i una tanca electrificada reforcen la vigilància de l'explotació.

“La feina que fem aquí és netejar tot el domini esquiable, evitem també que es seguin aquests prats de manera artificial”, explica Nicolau, que detalla que comencen per la part baixa de l'estació, on es fan les activitats d'estiu, i van pujant cap a dalt. Les deposicions dels animals fertilitzen el sòl i permeten que també que hi creixi una capa fina i uniforme d'herba, que afavoreix la compactació de la neu durant l'hivern i facilita l'esquí amb menys gruixos de neu. “Contribuïm a preparar el terreny”, assegura.

El majoral recorda que l'ovella és l'animal ideal per aquest terreny. Per la seva pota fina, no fa malbé el sòl, a diferència de cavalls o vaques, que pesen més i hi tenen un impacte més gran. Nicolau apunta, a més, que l'entorn de la Molina afavoreix el rendiment del ramat perquè hi fa “menys calor i passa més aire que en altres latituds”.

L'acció del bestiar no només permet controlar el creixement de la vegetació, sinó que afavoreix la conservació dels hàbitats naturals i millora la biodiversitat i

la pol·linització, alhora que ajuda a preservar el paisatge característic d'aquestes zones. A més, si la coberta vegetal es manté estable, el sòl queda també protegit davant l'erosió arran de pluges o ventades i els terrenys arriben a l'hivern en millors condicions. “Les ovelles i altres herbívors mantenen la vegetació baixa i homogènia, deixant les pistes rasurades, la qual cosa facilita una millor distribució i compactació de la neu a l'hivern”, indica el president de Ferrocarrils, Carles Ruiz. Les deposicions del bestiar aporten nutrients al sòl i n'afavoreixen la microbiologia, mentre que la gestió sostenible de les pastures incrementa la cobertura vegetal i la captura de CO₂, una via més en la lluita contra el canvi climàtic. “Tot aquest conjunt de beneficis reforça el paper de les estacions de muntanya com a infraestructures naturals i climàtiques, més enllà de la seva funció turística”, remarca Ruiz.

Fixar població al territori

Més enllà del vessant ambiental, el pasturatge també incideix en el territori i la comunitat local. Amb el suport a la ramaderia extensiva, FGC facilita l'activitat dels ramaders i la continuïtat d'un model econòmic tradicional. “Mantenir una activitat econòmica estable fora de la temporada d'hivern ens ajuda a fixar població al territori i, alhora, contribueix a la identitat de les nostres estacions”, conclou Ruiz.

Aquesta gestió es complementa amb altres actuacions tècniques que les estacions duen a terme durant els mesos sense neu. Aquestes consisteixen a despedregar i millorar el terreny; instal·lar sistemes de drenatge i gestió de l'aigua; millorar els sòls i renaturalitzar espais amb l'eliminació d'infraestructures en desús.